

Szőlő növényvédelmi előrejelzés (2019. szeptember 5.)

Nagykőrös-Cegléd-Monor-Kecel-Lőrinci térségére

SZŐLŐ

A már szüreten túljutott gazdák arról számoltak be, hogy a feldolgozás során a fürtök belsejében több helyen - kívülről nem látható módon - a szürkepenész néhol károsította a sérült bogyókat. Ennek elejét vehetjük a kék fajták esetében a mostani időszakban elvégzett fürtöző permetezéssel. A teljes érés előtt elvégzett fürtöző permetezés igen jó hatású lehet a termésre. A gazdák kilevelezve a fürtzónát, a szürkepenész elleni készítményeket teljes dózisban használva, csak a fürtöket permetezve, olcsóbban (1 hektárra bekevert permetlével 2-2,5 ha-t le lehet fedni), de hatékonyan vehetik elejét a betegség kialakulásának vagy továbbterjedésének. A többi gombabetegség ellen már csak a késői fajtákban rézzel és kénnel érdemes permetezni a lombzat védelme érdekében, ami beérleli majd a fürtöt. Sok fürtnél az ép szemek között előfordul sérült héjú bogyó. Sok a fürtön belül eltérő érettségű szem. Nagyon sokat javíthatunk a minőségen, ha a zöld, lisztharmatos, sérült részeket metszőollóval kitakarítjuk a fürtzónából. A szőlőmolyok károsítása folyamatos. Vizsgáljuk át a fürtöket, és ahol szövedéket vagy lárvára utaló rágást észlelünk, ott haladéktalanul permetezzünk. Az érés időszakában a lárvák egyenként rágják meg a bogyókat. A sérült bogyók hamar rothadásnak indulnak és az egész fürt a szürkepenész károsításának eshet áldozatul. A szőlőre a következő hetekben, a botritisz mellett, a kártevők jelenthetnek még veszélyt. A molylárvák és egyéb kártevők károsítására biztosan számíthatunk. A gyapottok-bagolylepke intenzíven károsít, nemcsak a dísznövényeken és a zöldségféléken, de a szőlőn is tömegesen rakta le tojásait a kártevő. A kelő lárvák a szőlőbogyót fogják fogyasztani. A lárvák által okozott sérülések a szürkepenész számára jó fertőzési lehetőséget biztosítanak. Az érő szőlőben az idei évben nagy számban előfordulnak bogyósérülések. A kirepedő bogyókból kipréselődő cukros nedvet szívesen látogatják a méhek és a hangyák. A darazsak saját maguk is képesek sebzést ejteni a bogyón, és ezt követően elfogyasztani az édes csemegét. Az idei évben sok a darázs, jelentősebb károsításukra lehet számítani. A bogyók károsítása a meleg időjárásban, az egyre édesebb szőlőn jelentős lehet. A szőlőtőkék közé kihelyezett darázscsapdával jelentősen csökkenthetjük a darazsak számát, és ezáltal a kártétel mértékét. Kaphatók külön erre a célra fejlesztett csapdák. Ezek illat- vagy feromoncsapdák. Házilag is készíthetünk kiváló darázscsapdát. Egy pillepalack és némi cukros folyadék kell hozzá. Ezek a csapdák is hatékonyan fogják a darazsakat. A túlterhelt tőkéken megjelenhetnek a tőkeelhalás (Eutypa, Stereum) tünetei. A terhelés csökkentésével, lombtrágyák folyamatos használatával megelőzhető a betegség fellépése. A legfrissebb hírek, jelentések szerint a magyarországi Borvidékeken változó, de egyre jelentősebb az előfordulási gyakorisága a kórokozónak. A leginkább érintett Borvidékeken az ültetvényekben nem ritka a 10-12 %-os mértékű tőkepusztulás sem. A szakemberek szerint a gomba toxinjai a növény szállítóedény-rendszerében a csapadék hatására aktívabban mozognak, és ezek a vegyületek "felmérgezik" a növényt. A tőke szakszerű, az első tünetek megjelenésekor elvégzett, visszavágásával újra nevelhetjük a növényt. A visszavágás-újranevelés hatékonysága a tapasztalatok szerint 90 %. Több ültetvényben megfigyelhető a vadkár. Az őz, a borz, a szarvas és a vaddisznó nagy kedvvel keresi meg a legérettebb szőlőt. A kerítés lehet a biztonságos megoldás a károk ellen. A levél- és gubacsatkák kártétele továbbra is szembetűnő lehet egyes ültetvényekben. Ezeken a helyeken speciális atkaölő szerek használatával - lehetőleg kétszer egymás után, 14 nappal permetezve - egész évre megoldhatjuk a problémát.

A szőlőben a gyomnövényekre is fordítsunk kellő figyelmet. Ha az ültetvény újra kigyomosodott, a nyári kezelést glifozát tartalmú készítménnyel végezzük el. Több veszélyes gyom is újra „nekilendül” ebben az időszakban, ezért ezek irtására akkor kerüljön sor, amikor még 20-30 cm-nél nem nagyobbak. Később csak sok veszéllyel, többszöri kaszálás és az ezt követő újrachajtáskor elvégzett gyomirtás ad csak eredményt. A kijuttatáskor ügyeljünk arra, hogy a permetlé nem érheti a kultúrnövény zöld részeit, ezért elengedhetetlen a törzstisztítás. A törzstisztításra fokozottan figyeljünk a glifozát tartalmú készítmények használatánál. A törzsön hagyott hajtásokon keresztül

felszívódhatnak az ilyen hatóanyagú készítmények és a későbbiekben kárt okozhatnak a szőlőtőkéknek.

A parlagfüre is figyeljünk, ne csak a szőlőben, a többi területünkön is ellenőrizzük a parlagfű fertőzöttséget.

A Térségben az amerikai szőlőkabóca kifejlett egyedeinek károsítása folyamatos. Az online elérhető károsító monitoring rendszerben térképi felületen nyomon követhető az egyes fejlődési fokozatok észlelésének helyei, amely alapján a védekezések ütemezhetők. A rendszer megtalálható: <https://karositomonitoring.nebih.gov.hu/Terkepek/AmerikaiSzolokabocaMap.aspx>

A szaporítóanyag előállító területeken (törzsültetvények és faiskolák) a vektor elleni védekezés kötelező, függetlenül attól, hogy előfordul-e a kabóca a területen vagy sem. A védekezésre több – a szőlőmolyok ellen is engedélyezett – rovarölő szer alkalmazható (pl. lambda-cihalotrin, deltametrin, béta-ciflutrin stb. hatóanyagú permetező szerek).

Egyre több termelőnél előfordulnak a Térségben az amerikai lepkekabóca által okozott tünetek. Feltűnő ismertető jele az időnként igen nagy mennyiségű fehér, vattaszerű viaszváladék, melynek védelmében a lárvák és nimfák fejlődnek. Ezt a fehér váladékot már május végétől gyakran láthatjuk a tápnövényei levelén, szárán. A kifejlett lepkekabócák (5-8 mm nagyságúak) júliustól már megfigyelhetők, repülni is képesek, így könnyen és gyorsan terjednek. Tojásai a fás szárú tápnövények kérgén vészeli át a telet. Háztestszerűen összecusokott szürkésfehér, viaszporral borított, ezüstös szárnyai és sárga szemei könnyen felismerhetővé teszik. A növényeken pattanva közlekedik. A növények levélfonákán, sarjhajtásokon végzett szívogatás következtében ragacsos mézharmatot ürít, melyen fekete korompenész telepszik meg. Leggyakrabban károsított növényfajok a fafélék, de közel 100 tápnövénye között gyümölcsfák és a szőlő is szerepelnek. Védekezési lehetőségként az olajos készítményekkel történő, tél végi lemosó permetezés gyéríti az áttelelő tojásokat. A már kifejlett állat ellen lehet kontakt hatású, de célszerűbb felszívódó szereket használni, vagy kombinálni a kettőt, a kezeléseket pedig ismételni is szükséges.

A meteorológiai állomások által mért adatok

augusztus 30 – szeptember 5.	Heti átlaghőmérséklet (°C)	Csapadékösszeg (mm)
Nagykőrös	24,5	0
Cegléd	24,4	2
Monor	24,2	0
Kecel	24,7	0
Lőrinci	24,6	0

Pénteken délnyugat felől egy csapadékháza éri el hazánkat, így főként délutántól esőzés kezdődik. Szombaton nyugat felől vékonyodik, csökken a felhőzet. Vasárnap felhős és napos időszakokat követően, délután egy újabb hidegfront érkezik előreláthatólag, mely helyenként jelentősebb esőt, záporokat, zivatarokat és szélerősödést, lehűlést okozhat. Még hétfőn is nagyrészt ez a hidegfront határozhatja meg időjárásunkat. Növényvédelmi munkákat a héten biztonságosan lehet végezni. A következő 7 napban a Térségben 4 mm csapadék várható (Forrás: <http://www.eumet.hu/>).

A		ajánlata erre a hétre atkák ellen: Thiovit Jet molyok ellen: Karate Zeon 5 CS, Affirm lisztharmat ellen: Thiovit Jet peronoszpóra ellen: Neoram 37,5 WG lisztharmat, peronoszpóra, szürkepenész ellen: Quadris Max szürkepenész ellen: Switch 62,5 WG, Chorus 50 WG gyomok ellen: Medallon Prémium
---	---	---

A darazsak intenzíven károsítanak

A fehér fajták szürete megkezdődött

A gyapottok-bagolylepke tojásai

A lisztharmat erős a lombozaton

A rosszul művelt ültetvényekben a peronoszpóra szüretelt

A szürkepenész veszélyes lehet

Amerikai szőlőkabóca

Nagy termés várható

Sok helyen nyomják egymást a bogyók

Szépen érett a szőlő az elmúlt 14 napban